

سازمان آموزش پرورش و تحقیقات
سازمان آموزش، پژوهش و تربیت بدنی

مهارت‌های حرکتی پایه و بنیادی

شماره
۱۳

بازی‌های مخصوص دانش‌آموزان با آسیب بینایی ۱

در طراحی برنامه حرکتی برای دانش‌آموزان با آسیب بینایی، ایجاد محیطی ایمن با استفاده از نشانه‌های صوتی و لمسی برای راهنمایی آنان مهم است. طراحی تمرین‌ها باید متناسب با سطح آسیب بینایی باشد و اعتماد به نفس دانش‌آموز را تقویت کند. در اینجا چند نمونه بازی برای دانش‌آموزان با آسیب بینایی آورده شده است که به تقویت مهارت‌های حرکتی، شنیداری و اجتماعی آن‌ها کمک می‌کند:

بازی «پیدا کردن صدا»

هدف: تقویت مهارت‌های شنیداری و آگاهی فضایی وسایل مورد نیاز: منبع صوتی (مانند زنگوله، ساعت یا هر شی صدادار)

روش بازی

- یک منبع صدادار (مثلاً زنگوله یا یک شی که صدای خاصی تولید می‌کند) را در جایی از اتاق یا محیط قرار دهید.
- دانش‌آموز باید با گوش دادن به صدا، منبع صدا را پیدا کند.
- می‌توان از دانش‌آموز خواست که بعد از پیدا کردن منبع، به نقطه‌ای مشخص حرکت کند.

نکات مهم

- از صداهای مختلف (صدای زنگوله، دست زدن، ضربه زدن به شی) برای تنوع استفاده کنید.
- این بازی را می‌توان به صورت گروهی انجام داد تا تعامل اجتماعی تقویت شود.

بازی «دنبال کردن لمس»

هدف: تقویت حس لمس و آگاهی فضایی وسایل مورد نیاز: اشیای مختلف با بافت‌های متفاوت (پنبه، چرم، پارچه نرم، چوب، پلاستیک و غیره)

روش بازی

- دانش‌آموز باید با لمس اشیاء، آن‌ها را تشخیص دهد.
- می‌توان اشیای مختلف را در جعبه‌ای قرار داد و از دانش‌آموز خواست تا از روی لمس، شی را شناسایی کند.
- برای چالش بیشتر، اشیاء را به ترتیب خاصی بچینید و از دانش‌آموز بخواهید آن‌ها را پیدا کند.

نکات مهم

- اشیای با بافت‌های مختلف می‌توانند به کودک کمک کنند تا توانایی خود را در تشخیص انواع بافت‌ها افزایش دهد.
- می‌توان از کودک خواست که شیء خاصی (مثل یک توپ نرم یا یک تکه چرم) را پیدا کند.

بازی «عبور از موانع»

هدف: تقویت تعادل، حرکت و آگاهی فضایی وسایل مورد نیاز: طناب، بالش، کنسرو یا هر شی‌ای که به عنوان مانع عمل کند.

روش بازی

- موانعی روی زمین بچینید (طناب، بالش، یا هر شی دیگری که دانش‌آموز بتواند از آن عبور کند).
- دانش‌آموز باید با راهنمایی صوتی یا لمسی از موانع عبور کند.
- می‌توان از دانش‌آموز خواست که از موانع با رعایت دقت عبور کند یا به سمت شیء خاصی حرکت کند.

نکات مهم

- موانع باید به گونه‌ای تنظیم شوند که دانش‌آموز بتواند از آن‌ها به راحتی عبور کند.
- بازی را می‌توان به صورت فردی یا گروهی انجام داد.

بازی «پرتاب و گرفتن توپ»

هدف: تقویت هماهنگی دست و شنوایی وسایل مورد نیاز: توپ‌های صدادار یا پراز زنگوله

روش بازی

- از توپ‌های صدادار (که هنگام حرکت صدای مشخصی دارند) استفاده کنید.
- دانش‌آموز باید توپ را پرتاب کند و سپس صدای آن را دنبال کند تا ببیند آیا توپ به هدف رسیده است یا نه.
- بازی را می‌توان به صورت گروهی نیز انجام داد تا تعامل اجتماعی بیشتر شود.

نکات مهم

- توپ‌هایی که داخل آن‌ها زنگوله است، برای دانش‌آموز نابینا بسیار مفید هستند.
- فاصله پرتاب باید به تدریج افزایش یابد تا دانش‌آموز به آن عادت کند.

بازی «حرکات تقلیدی»

هدف: تقویت حرکات بدنی و تقلید حرکات دیگران وسایل مورد نیاز: بدون وسیله

روش بازی

- مربی یا والدین حرکات ساده‌ای را اعلام می‌کنند (مثلاً تکان دادن دست‌ها، خم شدن به جلو، چرخیدن) و از دانش‌آموز می‌خواهند آن‌ها را تقلید کند.
- می‌توان این بازی را با اضافه کردن صداهای مختلف (مثل صدای دست زدن یا صداهای حسی دیگر) جذاب‌تر کرد.

نکات مهم

- حرکت‌ها باید ساده و قابل تقلید باشند.
- این بازی می‌تواند به صورت فردی یا گروهی انجام شود.

